

1908-11-05

SENDER

Susette Cathrine Holten

RECIPIENT

Joakim Skovgaard

FACTS

Document type:
Letter

Sender's location:
Seattle

Recipient's location:
København

Mentioned people:
Lorenz Frølich
Hans Nicolai Holten
Agnete Skovgaard
Ingeborg Skovgaard

Archive:
Mappe 44 nr. 24a-d

TRANSCRIPTION

Mappe 44 brev 24 A , 24 B og 24 C
817 E. Pine Seattle
27 ende Nov. 1908

Kjære Joakim! Jeg fik Dit Brev i dag og jeg er meget fortvivlet. I Forstaar slet ikke Sagen, og hvordan skal jeg arme Menneske faa Jer det forklaret, vi er jo paa den anden Side af Jorden og alt er helt anderledes. JA handlede det bare om et Par Maaneder mere eller mindre som Niels siger, saa var det virkelig ikke Møjen værd at snakke om- men det handler om noget helt andet. Vi vil aldrig spekulere med vore penge hverken Dine eller hvad vi kommer til at tjene – jeg mener vove dem i Action med stort Udbytte og stor Risiko --- nej vi vil simpelthen arbejde med dem, vi har oparbejdet en udmærket Forretning nu i de daarlige Tider, men det er jo kun smaat- nu kommer de gode Tider, nu er Precidentvalget overstaaet og alt gaar opad, nu kommer de store Foretagender de store Contracter som man kan tjene noget paa, paa de smaa er Fortjenesten al Tid saa uhyre lille, fordi Concurrencen er saa stor, da enhver Malersvend kan tage de smaa Job og gjøre dem for næsten ingen ting – saa paa den maade kan det aldrig blive andet fra Haanden i Munden og lægge en lille Smule op – men det vil tage 10 – 15 Aar mindst at faa samlet det nødvendige og tænk hvad det vil sige, jeg er jo allerede 45 Aar.

-2-

Vi har det meste udmærkede Forbindelse til at faa de virkelig gode Contracter nu da vi har vist, hvad Arbejde vi gjør. Men det er jo da noget som enhver kan begribe, at det er nødvendigt at have en lille Driftskapital at arbejde med, tænk naar man nu har en stor Contract hvor Arbejdet varer 2- 3 Maaneder og man altsaa først faar sine Penge naar det er sluttet, i heldigste Fald en lille Del, naar det halve Arbejde er gjort – og man saa f.eks. (og det kan man let komme til) arbejder med 10 Svende, saa har man i Arbejdsløn hver Uge e. 1000 Kr. og det skal man saa ligge i Forskud med foruden hvad der kommer til.

Og nu vil I ligesom den daarlige Tjener i Frygt og Bæven grave vort lille Pund ned i jorden i Stedet for at lade os arbejde med det- et er ikke at spekulere, at kunde tage Arbejde som der virkelig kan tjenes paa. Paa den Made vil der være en Sandsynlighed for, at vi kan gjøre os færdige paa e. 5 Aar – altsaa inden Drengen er blevet for gammel til at kunde reddes fra Amerika. – Og saa bag efter er jo de gode sikre Communale Takster at sætte Pengene i.

-3-

Det er saa let at sige " slaa Dig nu til ro med den Tanke, at I maa Arbejde."

Jeg klager ikke over Arbejdet, jeg gjør det gjerne saa længe mine Kræfter Rækker, men hvor længe tror I de kan slaa til?. Tænk hvad det vil sige, først alt det daglige alt hvad der er nødvendigt for 3 Menneskers daglige Liv – og saa naar der kommer en Decoration saa er et al Tid i huj og Hast – sidst matte jeg male 10 Timer daglig Søndag med i 3 Uger. Nu er der atter et Arbejde vi har Haab om, og som jeg laver udkast til, det skal begynde paa Mandag, hvis vi ikke vil paatage os det paa 3 Uger, kan vi slet ikke faa det – jeg skal i 3 uger male 7 store Landskaber i Oljefarve, foruden alle decorative Udkast og Arbejdstegninger – det kan slide paa en, nok gjøre en nerveus, og I kan tro man under disse forhold her kan trænge til alt det Solskin, der ligger i det lyse Hav, at man virkelig for Alvor har noget at se hen til som ikke ligger for fjærnt; tager I det Haab fra mig – saa er det lige som at rulle Gardinerne ned, og saa gaar baade Modet og Kræfterne bort med det samme..

Hvad mig selv angaar, saa kunde jeg nok altid finde mig deri, selv om jeg maatte opgive nogen Sinde at komme Hjem, fordi jeg ved, at der kan aldrig

-4-

" gaa Amerika " i mig, jeg kan aldrig glemme, hvad der virkelig har værdi i Livet, aandeligt talt at faa Vand og Brød. Men jeg har en Søn, og det er for hans Skyld jeg kæmper, og vil blive ved at kæmpe. Amerika er et stort opslugende Uhyre med en forfærdelig Magt til at forvrænge Synet og Sindet paa de Unge- og saa har det dog kun Stene for Brød. --- Jeg kan umuligt forklare Eder det- men vil bede Eder hver Gang I glæder Eder over Jeres egne Børn, over alle de Goder, de i saa rigt Mål nyder uden at vide det – først at være en flok, saa andre gode Kammerater og saa Adgang til alt hvad de hver for sig har Hjerter for og saa det gode at voxer op i en Menighed..- undvære det alt sammen jeg kan ikke forklare det nærmere, men hver Gang, der er et eller andet, I glæder Eder over, saa tænke paa ham - og saa spørger jeg Eder, om I saa virkelig kan bilde Jer selv ind, at I for hans Skyld er nødt til at sige nej til min trængende Bøn – for saa er det da virkelig at sætte Legemet over Sjælen.

Jeg ved saa godt at det er Kjærlighed og omhu der faar Jer til at være saa forsigtige og ængstelige,

-5-

men jeg siger Jer, at dette er sandelig alvorligt, I er bange for Ansvar, men her er sandelig Ansvar mod Ansvar – Samvittighed mod Samvittighed og jeg skjuler ikke, at jeg synes, det aandelige Ansvar er det største.

Jeg ved godt, at Vorherre kan hjælpe Drengen at blive et godt Menneske

ogsaa herovre, jeg kjender mageløs ædle og gode Mennesker her, men deres Kristendom er noget forvirret - det er én Ting, og de er jo ogsaa ganske udelukkede fra alle de store og ædle Livsværdier som hører Jorden til, naar lige undtagen hvad Bøger kan give.

Og saa Slægten som kan følge efter ??????.

Jeg ved ogsaa at hvis Vorherre vil lade os komme hjem, saa kan han lade penge regne ned fra himlen- men saadan noget gjør han sjældent, han plejer at forlange af Menneskene, at de skal bruge de forhåndenværende Midler, og det er jo bare det, jeg vil have Lov til. -

Du siger, at der er ingen Fare for Overformynderiet, nej sikkert ikke, men de Papirer som ligger i Overformynderiet; Staten garanterer et de ikke bliver borte, men ikke deres Værdi, og hvem tør nu indestaa for at et Papir er sikkert - det kan virkelig ingen mere.

Ja det var hvad jeg har paa Hjertet i Dag,

-6-

jeg har jo heller ikke ventet, at I skulde sige JA strax, jeg kjender Jer jo godt nok, men jeg vil sige Jer, at Sagen er alt for meget en Hjertesag for mig, den gjælder alt for meget til at jeg kan lægge den ned, hvis det ikke er mig muligt at skrive, saa I kan forstaa det, saa bliver jeg nød til at rejse hjem for at tale med Eder.

Hvad angaar Vanskeligheden at faa pengene løst, saa kan det lade sig gjøre, naar Joakim giver sit minde, og Nicolaj ansøger - vi har undersøgt den Sag i Forvejen, ellers havde det jo ingen Nytte Været at snakke om Sagen i det hele.

Tak Agnete for to Brevkort - Ingeborg for Brev med yndige Fotografier. Jeg vilde gjerne vide noget mere om Frølichs Død, jeg har næsten intet hørt, kun at han døde paa min Fødselsdag.

Kjærlige Hilsener til alle. -

Aa gid at I kunde læse dette som det er skrevet - gid I kunde føle hvor det brænder

Søster -----

SKOVGAARD-MUSEET
Møppe 44 Nr. 28 A

817 E. Pm. Lætte.
27de Nov. 1808.

Mine Frøken: Jeg fik det Brev i Dag og jeg
er meget forvildet. Fortæller det ikke Lige,
og hvordan skal jeg kunne Mennesket paa for det
forbløvet, vi er jo paa den anden Side af Jorden
og alt er helt anderledes. Ja haadde det bare
om et Par Maanedes mere eller mindre, saa var
det virkelig ikke Mjød vand at vaskes om - men
det vander os meget helt andet. Vi vil aldrig
specielt med vor Penge høre om din eller hvad
vi maaske kommer til at gøre - jeg mener over din
i Uetier med stor Udtog og for Pieses - - nej vi
vil simpelthen begynde med den - vi har gjort
et udmærket Forretning nu i de sørlige Tider, men
det er jo kun småt - men kommer de gode Tider, men
vi besluttede sig ventet og alt naar spad, nu bare
men de store Fortegninger, de store Contracter men
man kan tjene meget paa, paa de små er Fortjen-
esten al Tid saa ubetydlig, fordi Concurrence er
saa stor, da ender Malerens man tage de små job
og gøre dem for næsten ingen Ting - saa paa den
Maade kan det aldrig blive andet end for Hønden
i Minder og lægge en Guld Sande op - men det vil da
tage 10 - 15 Aar mindst at paa seuler det udmærket
Ja tænke hvad det vil gøre, jeg er allerede 45 Aar.

2/ Vi har det mest udmærkede Forbudsloven til at
få de virkelig gode Contracter nu da vi har
vint hvad Arbejde vi gjør. Men det er jo da
nogen som vilken kan begribe, at det er udbredt
at have en lille Driftscapital at arbejde med,
Såvel naar man nu har en stor Contract hvor
Arbejdet varer 2-3 Månedes og man altså
først får sine Penges naar det er sluttet, i holdige
Tid en lille Del, naar det halve Arbejde er
gjort - og man saa f. Ex (og det kan man
let komme til) arbejder med 10 Pounds, saa
har man i Arbejdsloven hver Uge c. 1000 Kr.
og det skal man saa ligge i Færd med for
inden hvad der ellers kommer til.

Og nu vil I ligesom den dærlige Tjenest & Flygt
og Bæren gøre vist lille Tjenest med i Tiden
i Hødet for at lade os have Lov at arbejde med
det - det er ikke at speculere, at sende tegn
Arbejder, som der virkelig kan tjenes paa.

Den den Maade vil der være en Samsynlighed
for at vi kan gøre en pædagog paa c. 5 Aar -
altså inden Drøgen er blevet for gammel til at
kunne reddes fra Amerikaa. -

Og saa ^{der efter} (er jo de gode
i disse Kommunikati. Papirer ^{der sætter} ^{der sætter}

3/ Det er saa let at sige: skal dig nu til Ro med den
Tanke at I maa arbejde. Jeg bliver ikke over
Arbejdet, især det gamle, saa længe mine Kræfter
rækker, men hvor længe til I de kan lade til?
Tanke hvad det vil sige, først alt det daglige,
alt hvad der er nødvendigt for 3 Menneskers daglige
Liv - og saa naar der kommer en Decoration
saa er det al Tid i Høj og Hest - sidst måtte
j I male 10 Timer daglig. Søndag med i 3 Uger.
Nu er der 10 timer at arbejde i hver Uge nu, og saa
j I laen Udvalgte til, det skal begynde paa Mandag
Klokke 11 vil påbegynde og det paa 3 Uger, saa
vi det ikke paa det - j I skal i 3 Uger male
7 store Landstaver i Blåfarve Jorden alle decora-
tione Udvalgte og Arbejdsstyrkerne - det kan nok
slide paa en, nok gøre en nervøs, ~~og saa~~
~~man~~ og I kan til man under sin Fødsel
her, kan trænge til det Skole, der ligger i det
lyse Havn, at man virkelig for Alvor her naar
at se her til som ikke ligger for fjænt; tegner
I det Havn fra mig - saa er det lige som at
malle Gardinerne med, og saa gaer bader ellev
og Kraftene bort med det samme.
Hvad mig selv angaar, saa kunde j I nok al tid
mig der, og så måtte gøre mig selv al
komme hjem. Fordi j I ved at der kan aldrig

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 44 Nr. 283

4)

"Gaa Amerika" i mig, j' han aldrig glemtet ord
der vitselig har Værd i Livet, selv om j' måtte
finde mig i hele Livet sandelig talt at hans
paa Vand og Brød. Men j' har en Søn,
og det er for hans Skyld j' kæmper og vil blive
ved at kæmpe. Amerika er et stort opslugende
Begynde med en forfærdelig dragt til at forvænge
Synet og Sindet paa de unge - ~~hvor~~ og saa
har det dog kun Gavn for Brød. - Jeg
kan inderligt forklare Eders Det - men vil bede
Eders hore Gang i glæder Eders over Jæns egne
Børn, over alle de Gode de ~~kan~~ i saa vist Hjel
ngeter uden at vide Det - først at være en Føl
saa andre gode Kammerater og saa Adgang
til alt - hvad de nu hore for sig her Hjørt for
og saa det gode at være op i en Alenighed. -
saa tank paa min Dug, saa man være op og
indvæn det alt sammen - j' kan ikke forklare
det nærmere, men hore Gang der er et eller andet
J glæder Eders over, saa tank paa hans - og saa
spørger j' Eders nu 7 saa vitselig kan Bide Jer
selv ind, at 7 for hans Skyld er nedt - til at
sige Nej til min brødvende Børn - for man vil da
vitselig at sætte Legenut over Hølen.
Jeg vil saa godt at det er Hjelplighed og Omkær
der paa Jer til at være forsigtige og ægtselige

5)

men is sigt for, at dette er sandelig alvorligt
~~det står~~ For mange for Ansvar - men
 her er sandelig Ansvar mod Ansvar - Samvittig-
 hed mod Samvittighed - og is skjuler ikke, at
 is synes det sandelige Ansvar er det største.

Jeg ved godt, at Vorherre kan hjælpe Drangene
 til at blive et godt Almue og gaa herom, is
 kjender megetes edle og gode Almue her, men
 deres Christendom er noget forvirret - det er en Ting,
 og de er is gaa ganske udelukkende fra alle de
 store og edle Livsverdier, som heres Jordene til,
 naar lige iendags hvad Pøgen kan give.

Er saa Skjætte om kan frekylte ????

Jeg ved ogsaa, at hvis Vorherre vil lade os
 blikke Lys, saa kan han lade Pøgen regne
 med fra Himlen - men saadan noget gjør kan
 sjelden, kan nemlig at forlange af Almue
 at de skal bruge de forsaandede værdier
 og det er is kan det is vil have Lov til.

Det siger at der er ingen Fars for Overformynderskab,
 nej vistnok ikke, men de Papirer om Løgn i
 Overformynderskab; Staten garanterer at de ikke bli-
 brøt, men ikke deres Værdi, og hvem tør man
 endogaa for at et Papir er sikkert, det kan vidne om
 ingen mere.

Jeg ved det var hvad is kan fra Hjerte i dag/15

har ji keltit iden voutet, at F skulde sigge Ja
strax, i kjunder Juv jo godt nok, men jeg
vil sigge Ja, at Sagn er alt for meget en Hætte
sag for mig. Den gjælder alt for meget, til
at jeg kan lægge den ned, hvis det iden er
mig muligt at skrive saa F kan forstå, saa
bliver i noget til at rejse hjem for at tale med
Eder.

Hvad det angaar Venskabeligheden at fra Sagn
Løst, saa kan det lade sig gjøre, naar Jostens
giver sit Alinde, og Nicolaj ansees - is har
undersøgt den Sag i Tromsø, ellers havde det
jo ingen Nytte været til at undersøge om Sagn
i det hele.

Tak Agtelse for de Breve - Indbydelse for
Brev med yndige Fotografier. Jeg vilde gjerne
vide noget mere om Frederiks Død, is har næsten
intet hørt, kun at han døde paa sin Fædres
dag.

Hjælpige Hilsener til alle. -

Da jeg F kunde læse dette om det er skrevet -
gød F kunde gøre hvor det brændes.

Løsten -

5½ Nov. 1908.
817 E. Pine Street.

Min kjære gamle Broder! Et Sykke
nu stundtids din Fødselsdag! Og gid
Du snart maa faa en Renselse at maa
siges! Du er slet ikke en faa at den selv
gæster sig, men jeg ønsker det af alle Livets
Kæfter. Men is maa fortælle Dig, hvad
der løb gennem mit Sind, da jeg læste
Robertus Brevsket til Dig: "der er faa der vil
kunne taale saa meget stor Løstelse" ^{ikke for sig selv, men for sig selv} — men
saa sang det gennem mig "af Guds Naade
thi Guds Orde" og is var lydbulig i Bevidstheden at
saadan tog Du og vil at Tid tage din Gjæmning
og saa kan intet gaa Dig the Lovet — og du kan
blive ved at gøre Større. —

Thi har vi det godt eller at have været i nogle
Rangene Fortjaldre, som jo er mind gælige
naar Vintren og Væden begynder. For tiden
er her dog ret mildt og klare Dage ind imid
Lun. Vi har stadig meget Arbejde, og store
Arbejder for hele Vintren, som er den væske-
ligste Tid. Nu er jo ogsaa Præsidentvalg
nært, saa nu haaber vi paa blomstrende
Tider: is tror man for de økonomiske Forhold

Skyld at det absolut er en Lykke at Tøft
 blev valgt - saa vi er glade -
 Niels Pedersen har jo ikke i har sit lille køst
 fra den vidne de rejste - i har hans Fæderes
 dagsses liggende, og har daglig hebet paa
 Børn, saa i kunde paa det afbrude.
 Tak Johan Thomas for hans Brev (de unge)
 de er saa søde til at skrive, og det glæder mig
 saa meget. Hvordan mon, I alle har
 det nu? Jeg har sit lille nyt at
 fortælle - det bliver et temmeligt Fæderes dagsses
 men vi oplever jo absolut ingen Ting, den samme
 Hivori om igjen hver Dag - ja saa er vi nu
 Gang i mellem hos hans Pedersens og har det
 godt og saa kommer de en Gang imellem.
 Jo, og i går det saa godt i formen for
 den, og saa kommer Johanne end ind ret
 som det er, sommeider 3 Gange en Dag, og
 naar hun saa er paa et Aften saa synger
 og spiller hun for os, og det lyder jo lidt mindre
 Vingen eller retten paa Gælen, og saa løser
 man sig om Aftenen, hvad man nu kan paa
 fat paa, eller det gælder om igjen - og saa er
 der ikke mere at fortælle. Og dog blev dette
 Brev ikke længe. Hils hjærtligt den og minns her os
 alle 2.